

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1010, tālr. 67388624, fakss 67388634, e-pasts ptac@ptac.gov.lv, www.ptac.gov.lv

SIA “JULIANUS INKASSO LATVIJA”

Reģ. Nr. 40003717522

info@julianus.lvdmitrij@julianus.lv**Lēmums
patērētāju kolektīvo interešu pārkāpuma lietā
Rīgā**

Datums skatāms laika zīmogā.

Nr. 24-pk

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (turpmāk – PTAC), pamatojoties uz Parādu ārpustiesas atgūšanas likuma (turpmāk – PĀAL) 4. panta pirmo un trešo daļu un Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma (turpmāk – NKAL) 15. panta pirmās daļas 1. punktu, pēc personu iesniegumu saņemšanas, ir veicis SIA “JULIANUS INKASSO LATVIJA” (turpmāk – Sabiedrība) komercprakses izvērtēšanu. Konkrēto komercpraksi Sabiedrība īstenoja, veicot parādsaistību ārpustiesas atgūšanu, kuras ietvaros, nosūtīja patērētājiem informāciju par parādsaistībām e-pastu un īsziņu veidā laika posmā no pulkstens 21.00 līdz 8.00 bez parādnieka piekrišanas, kā arī e-pastu un īsziņu tekstos atsaucoties uz valstī izsludināto ārkārtas situāciju, norādot to kā e-pasta tēmas nosaukumu.

Nemot vērā PTAC rīcībā esošo informāciju, PTAC

konstatēja:

[1] Laika posmā no 2020. gada 14. aprīļa līdz 2020. gada 16. aprīlim PTAC saņēma divu patērētāju sūdzības saistībā ar iespējamu PĀAL noteikto saskarsmes kultūras prasību pārkāpumu Sabiedrības rīcībā, atgūstot no patērētājiem parādsaistības.

No patērētāju sūdzībās minētā izriet, ka vienā gadījumā patērētājs saņēma – Sabiedrības e-pasta vēstuli par kavēto maksājumu plkst. 23.04 un pēc stundas plkst. 00.16 saņēma īsziņu ar aicinājumu sazināties ar Sabiedrību par kavētā maksājuma samaksu. Savukārt otrā gadījumā patērētājs 2020. gada 16. aprīlī saņēma Sabiedrības sagatavoto e-pastu un īsziņu par atgādinājumu par parādu, kurā Sabiedrība atsaucās uz “Ārkārtas situāciju”. Arī šajā gadījumā patērētājs norādīja, ka Sabiedrības e-pastu par parādu viņš saņēma 2020. gada 14. aprīlī plkst. 1.57.

No patērētāju sūdzībām pievienotajiem dokumentiem konstatējams, ka Sabiedrība, informējot patērētājus par parādsaistībām kā e-pasta tēmu ir norādījusi sekojošu tekstu: “*Aicinājums sakarā ar ārkārtas situāciju*” (turpmāk – Tēmas nosaukums) un tā saturā iekļāvusi tekstu: “*Sakarā ar Ārkārtas situāciju aicinām Jūs izmantot iespēju maksāt saistības BEZ*

TIESAS, atbilstoši Jūsu finansiālajām iespējām. Lūdzam NEKAVĒJOTIES sazināties!” (turpmāk – E-pasta teksts).

Savukārt, patērētājam nosūtītajā īsziņā ir iekļauts sekojošs teksts: “Sakarā ar Ārkārtas situāciju, aicinām izmantot iespēju maksāt saistības BEZ TIESAS, atbilstoši finansiālajām iespējām. Lūdzam NEKAVĒJOTIES sazināties! T.28862625” (turpmāk – Īsziņas teksts).

[2] Administratīvās lietas ietvaros PTAC 2020. gada 29. aprīlī nosūtīja Sabiedrībai vēstuli Nr. 3.4.-4/4146/P-43, P-45 (turpmāk – Vēstule 1), pieprasot sniegt informāciju par īstenoto komercpraksi.

Vienlaikus Vēstulē 1 PTAC aicināja Sabiedrību nekavējoties pārtraukt elektronisko paziņojumu un īsziņu ar attiecīgās Tēmas nosaukumu sūtīšanu gadījumā, ja tādi vēl tiek sūtīti.

2020. gada 29. maijā PTAC saņēma Sabiedrības 2020. gada 29. maija paskaidrojumu (turpmāk – Paskaidrojums 1) ar klāt pievienotu paziņojuma paraugu, kas tika nosūtīts patērētājiem e-pasta un īsziņu veidā.

[3] Ņemot vērā, ka Paskaidrojumā 1 Sabiedrība nebija sniegusi visu PTAC Vēstulē 1 pieprasīto informāciju, PTAC 2020. gada 5. jūnijā ar vēstuli Nr.3.4.-4/5360/P-43, P-45 atkārtoti lūdza Sabiedrībai iesniegt visu lietas izvērtēšanai nepieciešamo informāciju.

2020. gada 19. jūnijā PTAC saņēma Sabiedrības 2020. gada 18. jūnija paskaidrojumu (turpmāk – Paskaidrojums 2).

Izvērtējot Sabiedrības Paskaidrojumā 2 sniegto informāciju, PTAC konstatēja, ka Sabiedrība nav sniegusi Vēstulē 1 2) punktā lūgto informāciju, kā arī nav iesniegusi visu Vēstulē 1 1) punktā pieprasīto informāciju, proti, Sabiedrības sniegtā informācija par nosūtītajiem elektroniskajiem paziņojumiem ar attiecīgo Tēmas nosaukumu neaptver visu PTAC norādīto **periodu no 2020. gada 6. aprīļa līdz 2020. gada 16. aprīlim**, kā arī ir sniegta informācija tikai par parādnieku skaitu, kam šādi paziņojumi nosūtīti, izdalot informāciju par nosūtīto e-pastu un īsziņu skaitu, datumu un laiku laika periodā no 2020. gada 13. aprīļa līdz 2020. gada 17. aprīlim.

[4] 2020. gada 30. jūnijā PTAC nosūtīja Sabiedrībai vēstuli Nr. 3.4.-4/6172/P-43, P-45 (turpmāk – Vēstule 3), kurā vēlreiz, atkārtoti pieprasīja iesniegt Vēstulē 1 1) un 2) punktā lūgto informāciju.

2020. gada 9. jūlijā PTAC saņēma Sabiedrības 2020. gada 9. jūlija paskaidrojumu (turpmāk – Paskaidrojums 3, visi kopā - Paskaidrojumi).

Attiecībā par radušos situāciju Paskaidrojumos Sabiedrība norāda sekojošo:

2020. gada 20. aprīlī Sabiedrība konstatēja, ka nakts laikā parādniekiem ir nosūtīti e-pasti un īsziņas ar atgādinājumu par parādu samaksu. Pēc fakta konstatācijas, Sabiedrība nekavējoties veica izmeklēšanu un ziņoja par šo Sabiedrības informācijas tehnoloģiju (turpmāk - IT) speciālistiem. IT speciālisti konstatēja iemeslu, kā rezultātā notika augstāk minēta situācijā, proti, Sabiedrība, ir JULIANUS GRUPP grupas uzņēmums, kurš nodrošina Baltijas valstīs pilna spektra piedziņas pakalpojumus, kā arī iegādājas gan uzņēmumu savstarpējos parādus, gan starp uzņēmumu un patērētāju esošo parādu portfeļus. JULIANUS GRUPP ir kopējs serveris un IT serviss visās Baltijas valstīs. Laika periodā no 13.04.2020.g. līdz 17.04.2020.g. izveidojās situācija, ka vienlaicīgi Igaunijā, Lietuvā un Latvijā parādniekiem tika nosūtīti e-pasti un īsziņas ar atgādinājumu par parādu samaksu no centralizēta JULIANUS GRUPP servera. Tehniski e-pasti un īsziņas tika nosūtītas laika posmā no plkst. 8.00 līdz plkst.18.00, bet diemžēl daļa no nosūtītajiem paziņojumiem tika piegādāta Parādniekiem nakts laikā. Sabiedrība norāda, ka pastāv vairāki iemesli, kāpēc e-pastu piegāde tika kavēta:

- Izsūtītais e-pasts ir nonācis saņēmēja servera pelēkajā sarakstā (Greylisting). Tas parasti notiek, ja vēstule e-pasta lietotājam ir izsūtīta pirmo reizi vai, piemēram, ar 3 mēnešu pārtraukumu. E-pasta vēstulei esot pelēkajā sarakstā, saņēmēja servera mēstuļu (spam) filtri pārbauda sūtītāja IP adresi, sūtītāja domēnu un sūtītāja e-pastu;

- Sūtījuma saņēmēja elektronisko sakaru pakalpojumu sniedzējs ir uzlicis ierobežojumu, cik daudz ziņojumu serverim ir atļauts pieņemt no viena sūtītāja IP adreses vienas stundas vai dienas laikā;
- Ja e-pasta saturā ir ievietota saite uz interneta resursu, piemēram, mājaslapas saite ir melnajā sarakstā, tad tiks ietekmēta e-pasta vēstules piegāde – tā tiks kavēta vai vispār noraidīta.

Vienlaikus Sabiedrība norāda, ka pēc augstāk minētā notikuma IT speciālisti apliecināja, ka ir ieviesti papildus drošības un tehniskie pasākumi, lai maksimāli samazinātu gadījumus, kad e-pastu piegāde tiek kavēta. Tas arī attiecās uz īsziņu nosūtīšanu – pakalpojuma sniedzējs, kurš nodrošina īsziņu izsūtīšanu ir uzlicis papildus filtrus un ierobežojumus, lai maksimāli izvairītos no īsziņu nosūtīšanas neparedzēja laikā.

Savukārt par patērētājiem nosūtītajiem elektroniskajiem paziņojumiem ar Tēmas nosaukumu laika posmā no 2020. gada 13. aprīļa līdz 2020. gada 17. aprīlim Sabiedrība sniedza informāciju, ka:

- **74 patērētāji nakts laikā saņēma elektroniskos paziņojumus ar attiecīgo Tēmas nosaukumu;**
- Laika periodā no 2020. gada 13. aprīļa līdz 2020. gada 17. aprīlim no plkst. 8.00 līdz plkst.18.00 elektroniskie paziņojumi un īsziņas ar attiecīgo Tēmas nosaukumu tika sūtītas 456 patērētājiem;
- Pēc Sabiedrības nosūtītajām e-pasta vēstulēm un/vai īsziņām - 43 patērētāji ir atsaukušies un ar viņiem panākta vienošanās par maksājumiem. 3 patērētāji iesnieguši iebildumus Sabiedrībai par iepriekšminētajām Sabiedrības nosūtītajām e-pasta vēstulēm un/vai īsziņām;
- Patērētāju kopējais skaits, kuriem tika nosūtīti elektroniskie paziņojumi ar attiecīgo Tēmas nosaukumu - Ārkārtas situācija, no 2020. gada 13. aprīļa līdz 2020. gada 17. aprīlim ir 456 patērētāji. Tajā skaitā, nakts laikā saņēma elektroniskos paziņojumus ar attiecīgo Tēmas nosaukumu - 74 patērētāji, no tiem: - e-pastus - 38 patērētāji, Īsziņas - 36 patērētāji;
- Patērētāju kopējais skaits, kuriem tika nosūtīti elektroniskie paziņojumi **bez** attiecīgās Tēmas nosaukuma **no 2020. gada 6. aprīļa līdz 2020. gada 12. aprīlim** – 3632 patērētāji. **Nakts laikā saņēma elektroniskos paziņojumus - 51 patērētājs** - e-pastus - 29 patērētāji - Īsziņas - 22 patērētāji”;
- Sabiedrība apliecina, ka ir ieviesusi papildus drošības un tehniskos pasākumus lai maksimāli samazinātu gadījumus kad e-pastu piegāde tiek kavēta;
- Patērētāju kopējais skaits, kuriem tika nosūtīti elektroniskie paziņojumi ar attiecīgo Tēmas nosaukumu, E-pasta tekstu un Īsziņas tekstu, **no 2020. gada 6. aprīļa līdz 2020. gada 16. aprīlim laika posmā no plkst. 21.00 līdz 8.00 - 62 patērētāji** (e-pastus saņēma - 29 patērētāji, Īsziņas saņēma - 33 patērētāji);
- Attiecībā uz citā laika periodā nosūtītajiem elektroniskajiem paziņojumiem ar Tēmas nosaukumu - laika periodā **no 2020. gada 6. aprīļa līdz 2020. gada 15. jūnijam** laika posmā no plkst. 8.00 līdz 21.00 - patērētāju kopējais skaits, kuriem tika nosūtīti elektroniskie paziņojumi e-pasta atgādinājumi un Īsziņas tekstu, – bija **460 patērētāji** (e-pastus saņēma - 228 patērētāji, Īsziņas saņēma - 232 patērētāji)
- Sabiedrība norāda, ka 2020. gada 29. aprīlī Sabiedrības darbiniekiem, kuru pienākumos ietilpst parādu atgūšana tika izdots rīkojums nekavējoties pārtraukt elektronisko paziņojumu un īsziņu ar Tēmas nosaukumu sūtīšanu. Taču 2020. gada 16. jūnijā Sabiedrība konstatēja, ka no 2020. gada 6. maija līdz 2020. gada 15. jūnijam laika posmā no plkst. 8.00 līdz 21.00, viens no Sabiedrības piedziņas speciālistiem, patvaļīgi izsūtīja 32 patērētājiem elektroniskos paziņojumus ar attiecīgo Tēmas nosaukumu (e-pastus saņēma - 39 patērētāji, Īsziņas saņēma - 29 patērētāji). Ar šo darbinieku Sabiedrība 2020. gada 17. jūlijā pārtrauca darba attiecības.

Izvērtējot konkrētās administratīvās lietas materiālus, PTAC

secina:

[5.] Sabiedrības rīcība, veicot parāda ārpustiesas atgūšanas darbības, tajā skaitā, nosūtot patērētājiem paziņojumus un atgādinājumus par parādsaistībām, uzskatāma par komercpraksi NKAL 1. panta pirmās daļas 2. punkta izpratnē, bet Sabiedrība saskaņā ar NKAL 1. panta pirmās daļas 1.punktu atzīstama par attiecīgās komercprakses īstenotāju.

Saskaņā ar NKAL 4. panta otrajā daļā noteikto, komercprakse ir negodīga, ja tā neatbilst profesionālajai rūpībai un būtiski negatīvi ietekmē vai var būtiski ietekmēt tāda vidusmēra patērētāja vai tādas patērētāju grupas vidusmēra pārstāvja ekonomisko rīcību attiecībā uz precī vai pakalpojumu, kam šī komercprakse ir adresēta vai ko tā skar, vai tā ir maldinoša.

[5.1.] NKAL 12. panta pirmā daļa noteic, ka komercpraksi uzskata par agresīvu, ja, ņemot vērā visas tās īpatnības un visus apstākļus — neatlaidīgas darbības, piespiešanu, tostarp fiziska spēka vai nesamērīgas ietekmes izmantošanu, tā būtiski ietekmē vai var būtiski ietekmēt vidusmēra patērētāja izvēles vai rīcības brīvību attiecībā uz precī vai pakalpojumu un rezultātā patērētājs pieņem vai var pieņemt tādu lēmumu par rīcību saistībā ar darījumu, kādu citādi nebūtu pieņēmis.

No 2020. gada 22. marta līdz 2020. gada 10. jūnijam Latvijā bija spēkā likums “Par valsts apdraudējuma un tā seku novēršanas un pārvarēšanas pasākumiem sakarā ar Covid-19 izplatību” (turpmāk - Likums). Likums tika pieņemts brīdī, kad Latvijas Republikas valdība nolēma, sākot ar 2020. gada 12. martu, izsludināt visā valsts teritorijā ārkārtējo situāciju no lēmuma pieņemšanas brīža līdz 2020. gada 9. jūnijam ar mērķi ierobežot Covid-19 izplatību ārkārtējās situācijas spēkā esamības laikā. Likuma mērķis bija noteikt pasākumus valsts apdraudējuma un tā seku novēršanai un pārvarēšanai, tajā skaitā īpašos atbalsta mehānismus. Līdz ar to Likumā cita starpā tika noteikti vispārīgi saistību izpildes termiņu pagarinājumi, kā arī ierobežojumi kreditoru un parāda atgūšanas pakalpojumu sniedzēju darbībā, lai mazinātu iespējamās negatīvās sekas, kas varēja rasties patērētājiem izsludinātās ārkārtas situācijas laikā, kad, iespējams, daļa valsts iedzīvotāju zaudēja darbu un ikdienas ienākumus, un nespēja vairs segt savas uzņemtās saistības.

No Sabiedrības kā profesionāla tirgus dalībnieka patērētāji pamatoti var sagaidīt, ka tā/Sabiedrība neizmantos visā valstī izsludināto ārkārtējo situāciju, nosūtot elektroniskos paziņojumus (e-pastus un īsziņas) ar atgādinājumu par parāda samaksu. Taču aprakstītā Sabiedrības rīcība liecina, ka Sabiedrība ir izmantojusi valstī izsludināto ārkārtas situāciju un nosūtīja E-pastus un īsziņas ar attiecīgu Tēmas nosaukumu, kas savukārt varēja radīt papildu stresu patērētājiem par laikus neapmaksātajām parādsaistībām, veicināt patērētāju nedrošības sajūtu, kuras rezultātā varēja tikt ietekmēta vidusmēra patērētāja izvēles brīvība un patērētājs varēja pieņemt lēmumu par saistību izpildi, kādu citādu nebūtu pieņēmis. Savukārt apstākļi, ka elektroniskie paziņojumi un īsziņas ar Tēmas nosaukumu tika nosūtītas arī nakts laikā, liecina, ka Sabiedrība, izmantojot īpašus apstākļus, veica neatlaidīgas darbības, kuru rezultātā varēja tikt būtiski ietekmēta vidusmēra patērētāja izvēle un rīcības brīvība par parādsaistību izpildi – brīdī, kad visiem valsts iedzīvotājiem prioritārā izvēle bija veselības saglabāšana un ar to saistīto izdevumu segšana.

Izvērtējot lietā esošo informāciju PTAC konstatē, ka Sabiedrība laika posmā no 2020. gada 6. aprīļa līdz 2020. gada 15. jūnijam ir nosūtījusi patērētājiem paziņojumus par parādsaistībām, norādot, ka valstī izsludinātais ārkārtas situācijas laiks ir labvēlīgāks parāda samaksas veikšanai bez tiesas procesa uzsākšanas, lai gan Sabiedrības saimnieciskā darbība ir parādu ārpustiesas atgūšana, kuras ietvaros tā pastāvīgi, neskatoties uz ārkārtas situāciju, veic parādu ārpustiesas atgūšanu un kuras veikšanai tā ir saņēmusi speciālo atļauju (licenci).

Ņemot vērā minēto, PTAC konstatē, ka Sabiedrības rīcība, sagatavojot elektroniskos paziņojumus (e-pastus un īsziņas) par parādu 460 patērētājiem, iekļaujot tajos Tēmas nosaukumu un daļēji nosūtot tos nakts laikā, brīdī, kad ārkārtas situācija valstī lielākajai daļai

Latvijas iedzīvotāju radīja neziņas, nedrošības sajūtu par savu nākotni un iespēju gūt ienākumus, ir vērtējama kā agresīva komercprakse, kas tika īstenota ar nolūku būtiski ietekmēt vidusmēra patērētāja izvēles vai rīcības brīvību attiecībā uz precī vai pakalpojumu un rezultātā patērētājs pieņem vai var pieņemt lēmumu par rīcību saistībā ar darījumu, kādu citādi nebūtu pieņēmis.

[5.2.] NKAL 6. pants nosaka, ka komercpraksi uzskata par profesionālajai rūpībai neatbilstošu, ja tā netiek veikta ar tāda līmeņa prasmi un rūpību, ko patērētājs var pamatoti sagaidīt un kas atbilst attiecīgajā saimnieciskajā vai profesionālās darbības jomā vispāratzītai godīgai tirgus praksei un labas ticības principam.

PĀAL 10. panta otrā daļa nosaka, ka “saziņā ar parādnieku kreditoram un parāda atgūšanas pakalpojuma sniedzējam ir pienākums ievērot samērīgumu”. Savukārt PĀAL 10. panta trešā daļa paskaidro, ka “Saziņa ir uzskatāma par nesamērīgu, ja tā: 1) notiek svētdienās vai likumā noteiktajās svētku dienās; 2) notiek laikā no pulksten 21.00 līdz 8.00 vai bez parādnieka iepriekšējas piekrišanas laikā no pulksten 21.00 līdz 23.00; 3) apgrūtina parādnieka spēju izmantot ikdienas saziņai attiecīgus elektronisko sakaru līdzekļus.

Izskatot PTAC saņemtās patērētāju sūdzības par Sabiedrības komercpraksi un iepazīstoties ar patērētājiem adresētajiem Sabiedrības paziņojumiem/atgādinājumiem par parāda esamību, PTAC konstatē, ka laika periodā no 2020. gada 13. aprīļa līdz 2020. gada 16. aprīlim Sabiedrības patērētājiem ir nosūtījusi e-pastus un īsziņu atgādinājumus par parādu samaksu nakts laikā, proti, plkst. 23:04, 00:16, 01:57, kas saskaņā ar PĀAL 10. panta trešās daļas 2. apakšpunktā minēto ir uzskatāma par nesamērīgu saziņu ar parādnieku.

Elektroniskie paziņojumi (e-pasti un īsziņas) ar attiecīgo Tēmas nosaukumu tika sūtīti laika posmā no 2020. gada 6. aprīļa līdz 2020. gada 15. jūnijam un kopā ir nosūtīti 460 patērētājiem, no tiem nakts laikā paziņojumus ar Tēmas nosaukumu saņēma 74 patērētāji. Savukārt laika posmā no 2020. gada 6. aprīļa līdz 2020. gada 12. aprīlim bez Tēmas nosaukuma paziņojumus nakts laikā saņēma 51 patērētājs.

Tādējādi Sabiedrība pārkāpa PĀAL 10. panta otro un trešo daļu, kā arī rīkojusies, pārkāpjot Sabiedrības 2016. gada 15. marta *Noteikumi par parāda atgūšanas pakalpojuma sniegšanas iekšējo kārtību pirmstiesas parādu piedziņai* otrajā sadaļā noteiktos vispārējos darbības principus, tajā skaitā otrās sadaļas 2.4. apakšpunktā minēto principu – rūpēties par savu klientu un parādu piedziņas nozares reputāciju, neveikt nekādas darbības, kuras var kaitēt godīgai un atbildīgai parādu atgūšanai.

Ievērojot iepriekš minēto, PTAC konstatē, ka Sabiedrības rīcība, sagatavojot un nosūtot elektroniskos paziņojumus (e-pastus un īsziņas) patērētājiem ar attiecīgo Tēmas nosaukumu, iekļaujot tajos maldinošu informāciju par parāda nemaksāšanas sekām, kā arī veicot nesamērīgu saziņu laika posmā no 2020. gada 6. aprīļa līdz 2020. gada 15. jūnijam, neatbilst vispāratzītai godīgai tirgus praksei un labas ticības principam un netika veikta ar tāda līmeņa prasmi un rūpību, ko patērētājs var pamatoti sagaidīt un kas atbilst attiecīgajā saimnieciskajā vai profesionālās darbības jomā. Līdz ar to Sabiedrības īstenotā komercprakse ir vērtējama kā profesionālajai rūpībai neatbilstoša un varēja būtiski negatīvi ietekmēt patērētāju ekonomisko rīcību, liekot tiem pieņemt tādus lēmumus par darījumu veikšanu, kādus tie citos apstākļos nebūtu pieņēmuši.

[5.3.] Ievērojot šī lēmuma 5.1. – 5.2. punktā norādīto, Sabiedrība ir īstenojusi agresīvu, maldinošu un profesionālajai rūpībai neatbilstošu komercpraksi un tādējādi pārkāpusi NKAL 4. panta pirmajā daļā noteikto negodīgas komercprakses īstenošanas aizliegumu.

[6] NKAL 15. panta astotā daļa nosaka - “ja Uzraudzības iestāde atzīst komercpraksi par negodīgu, tā ir tiesīga pieņemt vienu vai vairākus lēmumus, ar kuriem: 1) nosaka komercprakses īstenošanai pienākumu atbilstošā veidā sniegt papildu informāciju, kas nepieciešama, lai nodrošinātu komercprakses atbilstību šā likuma prasībām; 2) nosaka komercprakses īstenošanai pienākumu nekavējoties izbeigt negodīgu komercpraksi; 3) aizliedz negodīgu komercpraksi, ja tā vēl nav uzsākta, bet ir paredzama; 4) nosaka komercprakses

īstenotājam pienākumu publicēt attiecīgajai komercprakseī atbilstošā saziņas līdzeklī paziņojumu, kurā norādīta labotā informācija, atsaucot negodīgo komercpraksi; 5) uzliet naudas sodu šā likuma 15.2 pantā noteiktajā kārtībā; 6) nosaka par labas prakses kodeksu atbildīgajai personai pienākumu izdarīt labojumus kodeksā, lai novērstu negodīgu komercpraksi”.

Ņemot vērā, ka konkrētajā gadījumā Sabiedrības īstenotā komercprakse ir atzīstama par negodīgu, šīs komercprakses raksturu un būtību, kā arī apstākli, ka minētā komercprakse tika realizēta valstī izsludinātās ārkārtas situācijas periodā, kas būtiski apgrūtina patērētāju uzvedību, likumīgo un līgumisko tiesību īstenošanu un nostāda patērētājus apgrūtinotā un neizdevīgā situācijā, lai arī Sabiedrība apliecina, ka īstenotā komercprakse tika izbeigta nekavējoties pēc PTAC saņemtajiem norādījumiem, PTAC ieskatā, Sabiedrībai par izdarīto pārkāpumu saskaņā ar NKAL 15. panta astotās daļas 2. punktu ir lietderīgi uzlikt tiesisko pienākumu nekavējoties izbeigt negodīgu komercpraksi kā arī, ņemot vērā, PTAC ieskatā, pamatotu pieņēmumu, ka līdzīgu negodīgu komercpraksi Sabiedrība varētu veikt arī turpmāk, saskaņā ar NKAL 15. panta astotās daļas 3. punktu ir lietderīgi un pamatoti aizliegt negodīgu komercpraksi, ja tā vēl nav uzsākta, bet ir paredzama.

Vienlaikus PTAC uzskata, ka saskaņā ar NKAL 15. panta astotās daļas 5. punktu Sabiedrībai ir piemērojama soda nauda 15.² pantā noteiktajā kārtībā. PTAC ieskatā, soda naudas piemērošana pildīs sodošo funkciju saistībā ar Sabiedrības līdzšinējo neatbilstošo rīcību, kā arī motivēs Sabiedrību savā turpmākajā komercpraksē nepieļaut līdzīga rakstura pārkāpumu izdarīšanu.

[7] Atbilstoši NKAL 15.² panta otrajā daļā minētajam, Uzraudzības iestāde, pieņemot lēmumu par soda naudas uzlikšanu un tās apmēru, ņem vērā šādus apstākļus, kā arī izvērtē, vai pastāv šādi nosacījumi: 1) pieļautā pārkāpuma raksturs un ilgums, pārkāpuma radītā ietekme (zaudējumi patērētājiem), pārkāpuma izdarīšanas apstākļi, pārkāpēja loma pārkāpumā un pārkāpuma apjoms; 2) komercprakses īstenotājs līdz lēmuma pieņemšanas dienai ir atlīdzinājis vai sācis atlīdzināt patērētājiem nodarītos zaudējumus; 3) pārkāpums pārtraukts pēc komercprakses īstenotāja iniciatīvas; 4) komercprakses īstenotājs negodīgas komercprakses aizlieguma pārkāpumu izdarījis atkārtoti pēdējo divu gadu laikā, un tas konstatēts ar Uzraudzības iestādes lēmumu vai rakstveida apņemšanos; 5) komercprakses īstenotājs nav izpildījis rakstveida apņemšanos; 6) komercprakses īstenotājs ir kavējis lietas izskatīšanu vai slēpis izdarīto pārkāpumu.

No lietas materiāliem izriet, ka Sabiedrības īstenotā negodīgā komercprakse ir skārusi vismaz 511 patērētājus.

Vērtējot Sabiedrības lomu pārkāpumā un pārkāpuma raksturu, PTAC ņem vērā, ka Sabiedrība savas saimnieciskās darbības ietvaros, ir izmantojusi valstī izsludināto ārkārtējo situāciju, un radot iespaidu, ka tieši šis laika periods ir labvēlīgākas parāda samaksai bez tiesas, atsaucoties uz Tēmas nosaukumu, laika periodā no 2020. gada 6. aprīļa līdz 2020. gada 15. jūnijam nosūtīja patērētājiem informāciju par parādsaistībām e-pastu un īsziņu veidā, kas daļēji tika piegādāti laika posmā no pulksten 21.00 līdz 8.00 un svētku dienās bez parādnieka piekrišanas. Vērtējot Sabiedrības īstenotās negodīgas komercprakses kontekstu, būtiski uzsvērt, ka Likumā cita starpā, ievērojot gan kreditora, gan parādnieka intereses, tika paredzēts parādniekam papildu laiks saistību izpildei, kuras tas nevar izpildīt ne savas vainas dēļ. Līdz ar to Sabiedrības rīcība, nepārprotami norāda, ka tā ir īstenojusi negodīgu komercpraksi. Kaut arī Sabiedrība ir izbeigusi minētās komercprakses īstenošanu, kā arī ir ieviesusi papildu drošības un tehniskos pasākumus, lai maksimāli samazinātu gadījumus, kad e-pastu piegāde tiek kavēta, kas vērtējams pozitīvi, tās ietekme ir skārusi vairāku simtu patērētāju tiesiskās intereses, agresīvā un profesionālai rūpībai neatbilstošā veidā ietekmējot patērētāju ekonomisko rīcību.

PTAC ieskatā ar soda naudas palīdzību Sabiedrība tiks sodīta par izdarīto daudzu patērētāju tiesisko interešu aizskārumpu, kā arī tiks motivēta izbeigt pārkāpumu un savā turpmākajā darbībā nepieļaut līdzīga rakstura pārkāpumu izradīšanu.

NKAL 15.² panta pirmā daļa paredz, ka Uzraudzības iestāde ir tiesīga par negodīgu komercpraksi uzlikt komercprakses īstenotājam soda naudu līdz 10 procentiem no tā pēdējā finanšu gada neto apgrozījuma, bet ne vairāk kā 100 000 euro. Soda naudas apmērs ir nosakāms samērīgs ar izdarīto pārkāpumu, ņemot vērā komercprakses īstenotāja veiktos pasākumus pārkāpuma novēršanai un zaudējumu atlīdzināšanai.

Ņemot vērā to, ka ar Sabiedrība ir iesniegusi visu PTAC pieprasīto informāciju par pārkāpumu un izbeigusi konkrēto īstenoto komercpraksi, kā arī, ievērojot Sabiedrības izdarītā pārkāpuma apjomu, raksturu, ilgumu, ietekmi uz patērētāju tiesiskajām interesēm, Sabiedrības lomu pārkāpumā, šajā lēmumā analizētos pārkāpuma izdarīšanas apstākļus, PTAC secina, ka Sabiedrības nodarītais pārkāpums ir vērtējams kā smags patērētāju kolektīvo interešu pārkāpums. Lai gan Sabiedrības pārkāpums ir vērtējams kā smags, ir jāņem vērā, ka konkrētajā lietā skarto patērētāju skaits kopumā nav liels un līdz ar to Sabiedrības nodarītā pārkāpuma apjoms ir vērtējams ka neliels.

Saskaņā ar Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra datu bāzē pieejamo pēdējo reģistrēto Sabiedrības pārskatu par 2019. gadu, Sabiedrības finanšu gada neto apgrozījums 2019. gadā ir 932 597,00 EUR. Ņemot vērā soda naudas piemērošanas mērķi un pamatojumu, kā arī NKAL 15.² panta pirmajā daļā noteikto ierobežojumu, kopējā soda nauda Sabiedrībai nosakāma 7 000,00 EUR apmērā, kas uzskatāms par samērīgu soda naudas apmēru, ņemot vērā Sabiedrības izdarīto pārkāpumu, tā raksturu, apjomu un ietekmi.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz NKAL 1. panta pirmās daļas 1. un 2. punktu, 2. pantu, 4. panta pirmo daļu un otrās daļas 1., 2., un 3. punktu, 6. pantu, 9. panta pirmās daļas 1. punktu, 12. panta pirmās daļas, 15. panta astotās daļas 2. un 3. punktu, PĀAL 4. panta pirmo un trešo daļu, 10. panta otro un trešo daļu, Administratīvā procesa likuma 4. pantu, 7. pantu, 51. pantu, 55. panta 2. punktu, 65. panta ceturto daļu, 66. panta pirmo daļu, 67. pantu, PTAC

nolemj:

sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "JULIANUS INKASSO LATVIJA"

juridiskā adrese: Turaidas iela 3, Rīga, LV-1039

reģistrācijas numurs: 40003717522

1) aizliegt negodīgu komercpraksi, kā arī turpmākajā komercpraksē nepieļaut līdzīgu rakstura pārkāpumu izdarīšanu, proti:

veicot parādsaistību ārpustiesas atgūšanas darbības, izmantot valstī izsludināto ārkārtējo situāciju, lai aicinātu vai veicinātu patērētājus veikt parāda atmaksu, tajā skaitā, šajā laika posmā, nosūtīt patērētājiem E-pastus un īsziņas ar norādēm uz ārkārtējo situāciju, iekļaujot saziņā ar parādnieku attiecīgu Tēmas nosaukumu, tādējādi radot iespaidu, ka šis ir patērētājiem labvēlīgāks laiks veikt parāda samaksu bez tiesas;

2) uzlikt soda naudu 7 000,00 EUR (septiņi tūkstoši eiro un 00 eirocenti) apmērā.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 70. panta pirmo daļu, 79. panta pirmo daļu un NKAL 19. panta pirmo daļu šis lēmums ir spēkā ar dienu, kad tas kļūst zināms Sabiedrībai, un Sabiedrība to var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā viena mēneša laikā no dienas, kad lēmums stājies spēkā Administratīvā procesa likuma noteiktajā kārtībā. Lēmuma pārsūdzēšana daļā par tiesisko pienākumu neaptur tā darbību.

Soda nauda jāsamaksā ar pārskaitījumu, maksājuma uzdevumā norādot:

Saņēmējs:	Valsts kase Reģistrācijas numurs 90000050138
Saņēmēja iestāde:	Valsts kase BIC kods TREL LV22
Konts (IBAN):	LV12TREL1060121019400
Maksājuma mērķis:	Lēmums Nr. 24-pk
Pieņemšanas datums:	Datums skatāms laika zīmogā.

Atbilstoši NKAL 15.² panta trešajai daļai uzraudzības iestādes uzlikto soda naudu komercprakses īstenotājs samaksā mēneša laikā no dienas, kad stājās spēkā lēmums par soda

naudas uzlikšanu. Ja lēmums par soda naudas uzlikšanu nav izpildīts labprātīgi, tā piespiedu izpildi veic tiesu izpildītājs.

Direktore

(personiskais paraksts)

B. Vītoliņa

[..]

IZRAKSTS PAREIZS